

Managementul resurselor și al valorii în întreprinderile sociale auto-sustenabile

Masa rotundă în cadrul proiectului:

Social Economy Start-up – Sprijin pentru înființarea întreprinderilor auto-sustenabile

„SES”

Prof. Maria NICULESCU

Managementul resurselor și al valorii în întreprinderile sociale auto-sustenabile

De prin lumea « virtuala » adunate:

Scopul principal al economiei sociale, in comparatie cu scopul economiei de piata, nu este obtinerea de profit, ci consta in imbunatatirea conditiilor de viata si oferirea de noi oportunitati pentru persoanele dezavantajate sau facand parte din categorii vulnerabile.

Economia sociala acorda prioritate unui model de intreprindere (intreprindere de economie sociala)* care nu se poate caracteriza prin dimensiuni sau prin sectoarele in care isi desfasoara activitatea, ci prin respectarea unor valori comune

Misiunea IG : Oferim servicii și produse de securitate, sănătate și wellness pentru rezolvarea tuturor nevoilor clienților noștri atât din mediul rural cât și urban și sprijinim autoritățile și organizațiile publice sau private în dezvoltarea domeniului îngrijirilor la domiciliu și a asistenței socio-medicale la distanță, contribuind prin acestea la crearea cadrului propice pentru dezvoltarea furnizorilor de astfel de bunuri și servicii.

Managementul resurselor și al valorii în întreprinderile sociale auto-sustenabile

Cuvinte cheie :

Coeziune sociala	Intreprindere socială	Economie
Incluziune sociala	Intreprindere socială de inserție	Economie de piata
Interes general	Intreprindere solidară de utilitate publică	Economie sociala
Interes mutual/de grup	Cooperativa	Economie sociala de piata
Interes capitalist	Coopertaiva sociala	Al treilea sector
Misiune sociala	Asociatii	Economie sociala si solidara
Finalitate sociala	Fundatii	Economie populara
Impact social	Asociatii si fundatii de utilitate publica	Economie cooperatista
Utilitate sociala	Antreprenoriat social	Valoare economica, sociala, publica...

Managementul resurselor și al valorii în întreprinderile sociale auto-sustenabile

Partea I : Condițiile unui management performant al resurselor și al valorii în IS

- ✓ Definirea corectă a misiunii întreprinderii sociale: exigență preliminară a unui management performant
- ✓ Mixul de resurse specifice întreprinderilor sociale: condiții de asigurare și modele de management
- ✓ Crearea de valoare economică: concepte, indicatori de măsurare, modalități de raportare

1. Definirea corectă a misiunii întreprinderii sociale: exigență preliminară a unui management performant

Concept	România	Franta	Canada/Québec
Economia sociala	<p>Economia socială este ansamblul activităților organizate independent de sectorul public, al căror scop este să servească interesul general, interesele unei colectivități și/sau interesele personale nepatrimoniale, prin creșterea gradului de ocupare a persoanelor aparținând grupului vulnerabil și/sau producerea și furnizarea de bunuri, prestarea de servicii și/sau execuția de lucrări.</p> <p><i>NB:perimetrul ES = ansamblul acivitațiilor organizate</i></p>	<p>Economia socială și solidară este un mod de dezvoltare antreprenorială și economică adaptat tuturor domeniilor de activitate umană la care aderă persoanele juridice de drept privat, care îndeplinesc următoarele condiții cumulative: urmăresc și alt obiectiv decât simpla împărțire a profitului, guvernantă democratică și gestionarea în conformitate principiile stabilite de lege.</p> <p>Economia socială și solidară este compusă din activitățile de producție, prelucrare, distribuție, schimb și consum de bunuri sau servicii</p> <p><i>NB: perimetrul ES = activități economice</i></p>	<p>Economie socială este o pârghie de dezvoltare economico-socială, care cuprinde toate activitățile economice cu scop social desfășurate în cadrul întreprinderilor ale căror activități constau în special în vânzarea sau schimbul de bunuri sau servicii și care sunt realizate în conformitate cu anumite principii.</p> <p><i>NB: perimetrul ES = activități economice</i></p>

1. Definirea corectă a misiunii întreprinderii sociale: exigență preliminară a unui management performant

Definitia IS

România

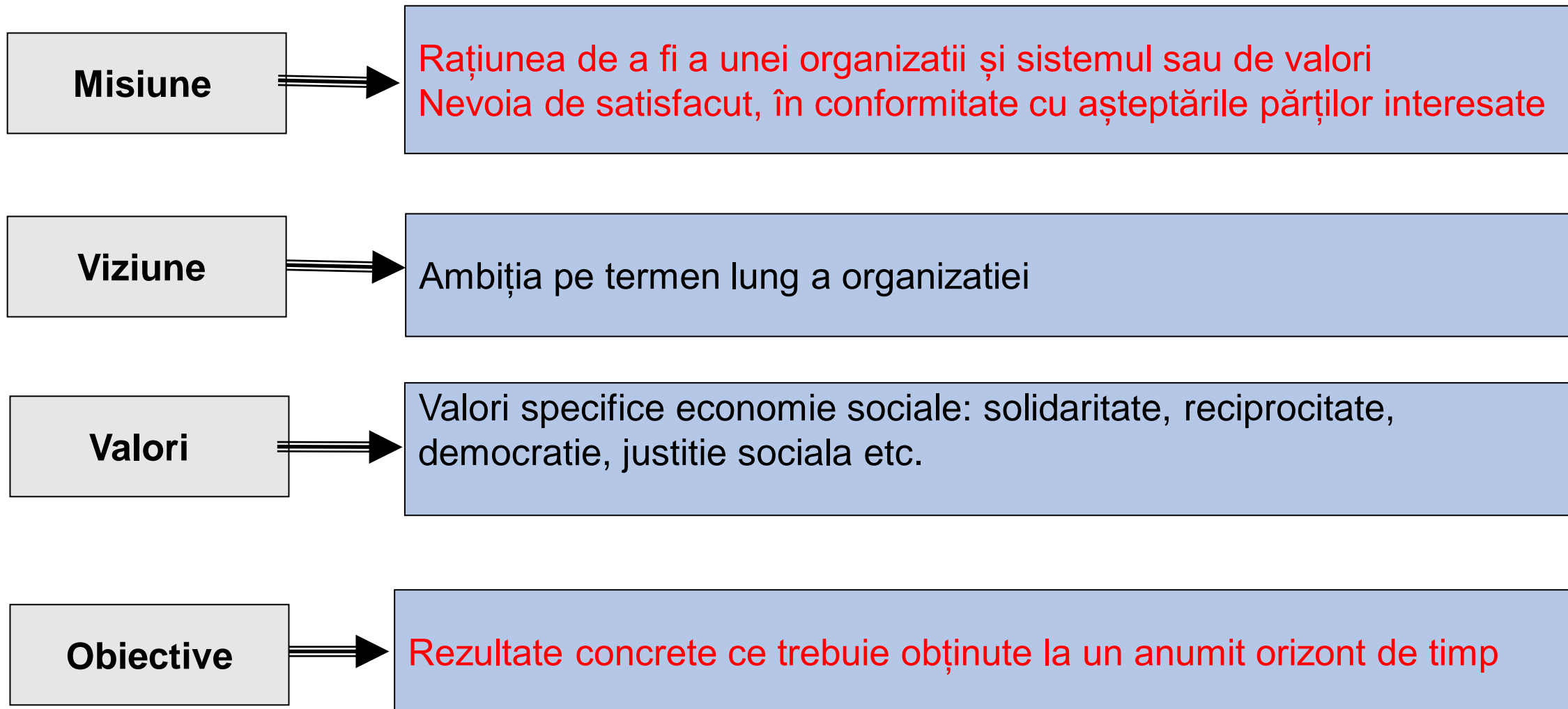
Franta

Canada / Québec

<p>Întreprinderea socială Întreprindere socială de inserție</p>	<p>Întreprindere a economiei sociale și solidare Întreprinderea solidară de utilitate publică</p>	<p>Intreprindere de economie socială</p>
<p>Întreprinderea socială - orice persoană juridică de drept privat care desfășoară activități în domeniul economiei sociale, care deține un atestat de întreprindere socială și respectă principiile prevăzute de lege.</p>	<p>Întreprinderile economiei sociale și solidare sunt persoane juridice de drept privat constituite sub forma de cooperative, societăți mutuale și de asigurare, asociații și fundații, precum și societăți comerciale care, în conformitate cu statutul lor, caută o utilitate socială și aplică principiile de gestionare stabilite de lege.</p> <p>NB. Ne se folosește sintagma întreprindere socială</p>	<p>O întreprindere de economie socială este o întreprindere ale cărei activități constau în special în vânzarea sau schimbul de bunuri sau servicii și care este operat, în conformitate cu principiile stabilite la primul paragraf, de o cooperativă, societate mutuală sau de o asociație cu personalitate juridică.</p> <p>NB. Ne se folosește sintagma într. socială</p>

Curtea Europeană de Justiție a definit, în mod sistematic, întreprinderile ca fiind entități care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare a acestora.

1. Definirea corectă a misiunii întreprinderii sociale: exigență preliminară a unui management performant

1. Definirea corectă a misiunii întreprinderii sociale: exigență preliminară a unui management performant

Misiunea IS:

O întreprindere socială își justifică existența prin voința de a schimba o stare de fapt (de a o ameliora) sau de a prezerva acolo unde este cazul (mediul, obiceiuri etc).

1. Definirea corectă a misiunii întreprinderii sociale: exigență preliminară a unui management performant

Formularea misiunii presupune :

- ✓ enunțul problemei/al unei nevoi sau aspirații
- ✓ propunerea unei soluții de schimbare/prezervare

În unele cazuri, formularea misiunii necesită cu o scurtă prezentare a contextului

1. Definirea corectă a misiunii întreprinderii sociale: exigență preliminară a unui management performant

Misiunea IS:

- ✓ Misiunea socială trebuie să fie:
  - Explicită
  - Centrală
  - Credibilă

- ✓ Caracterul central al misiunii sociale distinge o întreprindere socială de o întreprindere cu scop lurativ/capitalistă
- ✓ IS îmbina o activitate antreprenoriala cu activitati de natura sociala
- ✓ Misiunea socială depinde de modelul antreprenorial adoptat

1. Definirea corectă a misiunii întreprinderii sociale: exigență preliminară a unui management performant

Exemple:

- Misiunea IG : Oferim servicii și produse de securitate, sănătate și **wellness** pentru rezolvarea **tuturor nevoilor clienților noștri** atât din mediul rural cât și urban și sprijinim autoritățile și organizațiile publice sau private în dezvoltarea domeniului îngrijirilor la domiciliu și a asistenței socio-medicale la distanță, **contribuind prin acestea la crearea cadrului propice pentru dezvoltarea furnizorilor de astfel de bunuri și servicii.**
- Misiunea FM: Întreprinderea noastră socială desfășoară activități în domeniul economiei sociale care, conform art.2 din Legea 219/2015 reprezintă ansamblul activităților organizate independent de sectorul public, pentru satisfacerea unor nevoi de interes general...
- **Fundația „Alături de Voi” România (ADV)** este o organizație neguvernamentală de tip întreprindere socială de inserție, înființată în februarie 2002 de către Holt International Children’s Service USA, a cărei **misiune** este ***incluziunea persoanelor cu dizabilități și din alte grupuri vulnerabile.***

1. Definirea corectă a misiunii întreprinderii sociale: exigență preliminară a unui management performant

Exemple:

Fundatia X:

Misune :

Lucrând în comunitate și pentru comunitate, suntem aproape de pulsul real al vieții. Ne considerăm ca și organizație chemați să sensibilizăm și să umplem miile de lipsuri concrete la nivelul vieții cotidiene personale, familiale și comunitare, nevoi care, datorită extraordinarelor lor diversități, nu se pot rezolva numai prin legi sau alocări de fonduri.

Viziune:

Pe parcursul a Y ani de activitate Fundația X a devenit o organizație umanitară prestatoare de servicii sociale, recunoscută atât la nivel local, cât și național și internațional. De la o echipă de n angajați la început, în 2018 a devenit o familie mare de peste n+x de profesioniști și specialiști al căror scop principal este de a oferi servicii de calitate. În fiecare an urmărim același scop: de a reda speranța și de a îmbunătăți viața – cea a comunității noastre.

1. Definirea corectă a misiunii întreprinderii sociale: exigență preliminară a unui management performant

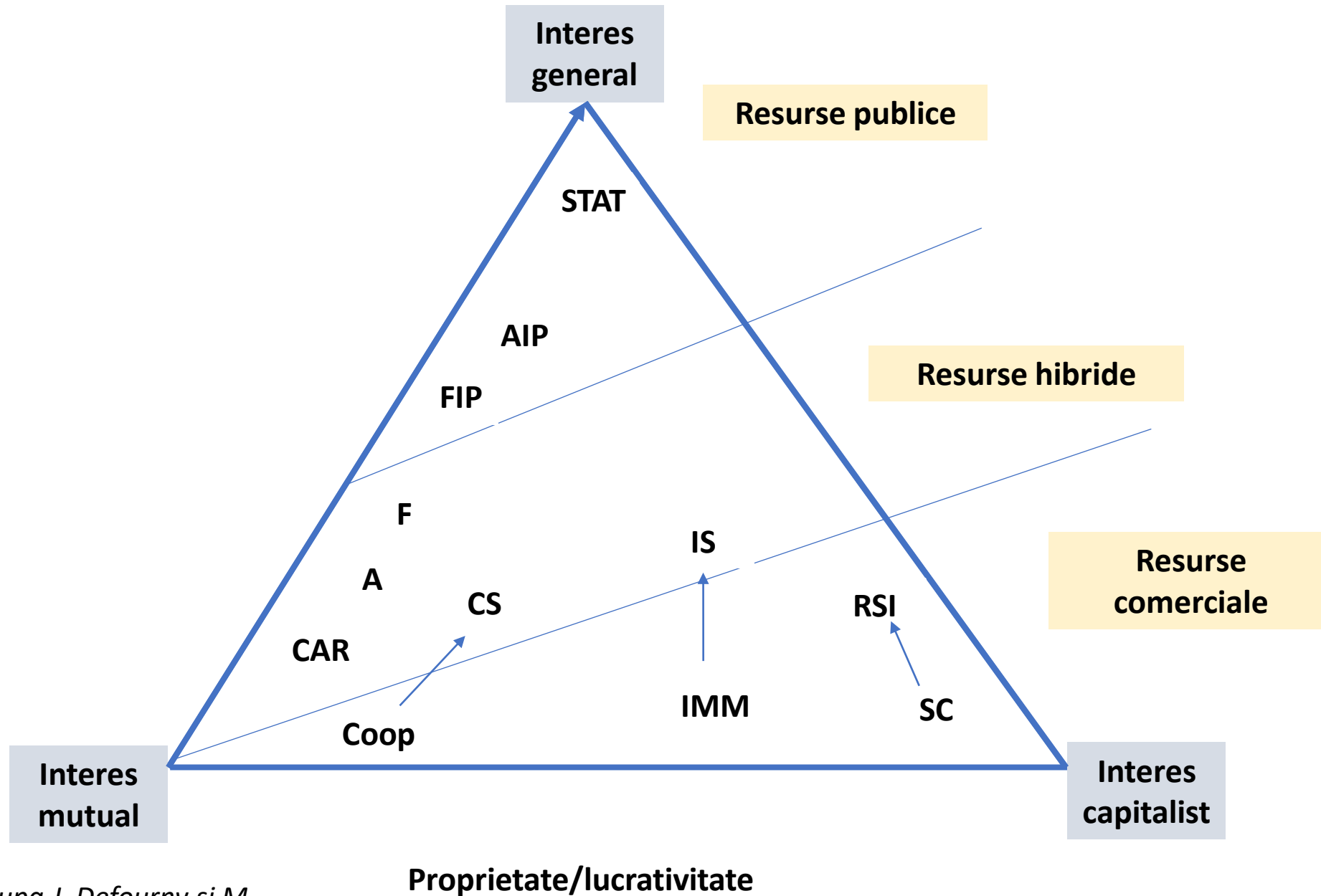
Este important sa se defineasca cu precizie misiunea unei IS ?

NU

DA

De ce ?

2. Mixul de resurse specifice intreprinderilor sociale: condiții de asigurare și modele de management

2. *Mixul de resurse specifice intreprinderilor sociale: condiții de asigurare și modele de management*

Important !

- ✓ Interesul general : nu poate fi conceptualizat într-o formă preicsă
- ✓ El nu este suma intereselor particulare, deseori contradictorii
- ✓ El poate fi definit printr-o decizie a organelor de stat, după o procedură care-i dau legitimitate, pentru a se pretinde ca interes general.

Economia sociala prin prisma interesului general

- ✓ *Un instrument de integrare socială, absorbție a excluziunii și sărăciei (Plan anti-saracie/2002, Strategia de incluziune soc. si reducere a saraciei 2014-2020)*

- ✓ *O pârghie de dezvoltare/ un sector care contribuie la dezvoltarea altor sectoare, a economiei naționale*

2. Mixul de resurse specifice intreprinderilor sociale: condiții de asigurare și modele de management

Modele de antreprenoriat social :

- ✓ Modelul antreprenoriaului asociativ
- ✓ Modelul cooperatist
- ✓ Modelul de afaceri sociale (social bussines/o solutie comerciala la o problema sociala)
  - De tip Yunus
  - IMM-uri
  - Proiecte sociale ale marilor companii/RSE

3. Crearea de valoare economică: concepte, indicatori de măsurare, modalități de raportare

Valoare: concept polisemantic (valere latină = a valora)

Valoare economică: "Valoarea este substanța comună care face ca bunurile eterogene din punct de vedere fizic și calitativ să fie comensurabile » (Enciclopedia Universalis)

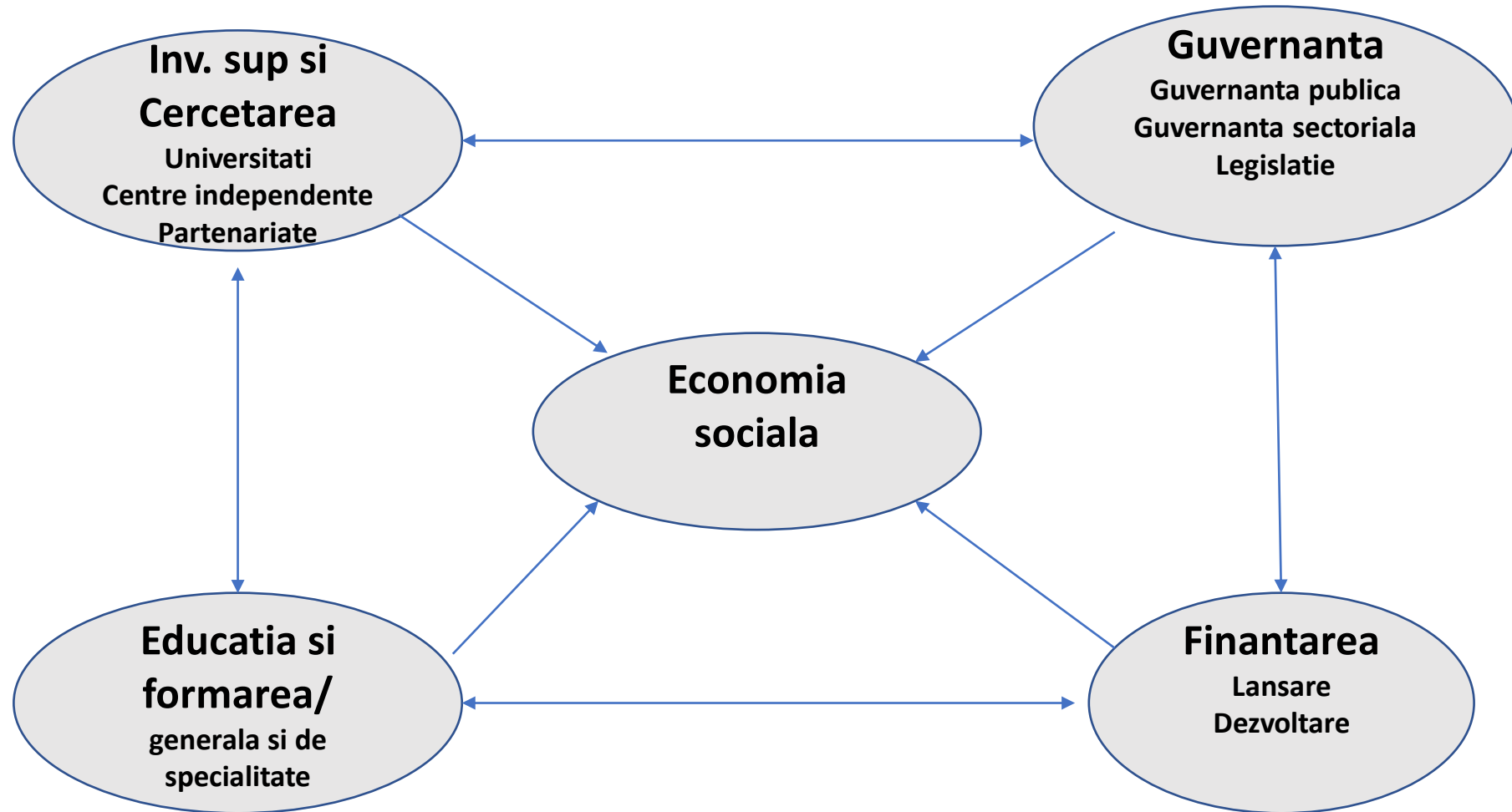
Suma (de bani, bunuri sau servicii) care este considerată un echivalent echitabil pentru altceva
Ceea ce valorează un bun care urmează să fie schimbat, vândut; prețul său de vânzare

Indicatori de exprimare a valorii într-o întreprindere:

- Venituri
- Cheltuieli
- Cifra de afaceri
- Valoarea adăugată
- Profitul
- Excedentul/ deficitul

3. Crearea de valoare economică: concepte, indicatori de măsurare, modalități de raportare

Influente asupra creării de valoare

Guvernanța sectorului economiei sociale potrivit cadrului legislativ

Demers comparativ: România, Franța, Canada/Québec

Element definitoriu de organizare și guvernare	România	Franța	Canada /Québec
1. Ministerul însărcinat cu aspectele de ES	Ministerul Familiei, Protecției sociale și Persoanelor Vârstnice	Ministerul Economiei, Finanțelor și Redresării	Ministerul Economiei și Inovației
2 Nivelul de angajare a responsabilității în ministerul respectiv	Compartiment în cadrul Direcției politici de ocupare, competențe și mobilitate profesionala	Secretariatul de stat pentru economie socială, solidară și responsabilă	Ministerul Economiei și Inovației
4. Structuri de dialog între Guvern și actorii economie sociale	Comisia națională pentru economia socială (condusă de un Președinte, ales de plenul acesteia)	Consiliul superior al economiei sociale și solidare (plasat pe lângă Primul Ministru și condus de Secretarul de Stat pentru ESS)	Masa partenerilor economie sociale
5. Organisme reprezentative ale actorilor ES	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Federația Națională „Omenia” (CAR- pensionari) ✓ Coaliția pentru Economie Socială; ✓ Federația Națională a ONG-urilor ✓ Consortii nationale și locale 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Camera franceză a economiei sociale ✓ Camerele regionale ale economiei sociale ✓ Poliile teritoriale de economie sociala 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Șantierul economiei sociale ✓ Consiliul cooperăției și al mutualității ✓ Poliile teritoriale de ES

Referințe selective:

1. Comisia Europeană, COM(2020) 98 final, Un nou Plan de acțiune privind economia circulară. Pentru o Europă mai curată și mai competitivă
2. Comisia Europeană, COM(2020) 103 final, Strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală
3. COM(2018) 97 final, Plan de acțiune: finanțarea creșterii durabile, martie 2018
4. COM(2018) 97 final / Plan de acțiune: finanțarea creșterii durabile
5. Regulamentul EG(UE) 2020/852 din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile...
6. Directiva delegata (UE) 2021/1269 A COMISIEI din 21 aprilie 2021 de modificare a Directivei delegate (UE) 2017/593 în ceea ce privește integrarea factorilor de durabilitate în obligațiile de guvernanță a produsului
7. Social enterprises and their ecosystems in Europe, Comparative synthesis report, UE, 2020
8. Legea economiei sociale 219/2015, România
9. Legea n° 2014-856 din 31 iulie 2014 relativă la economia socială în Franța ([Dossier Législatif : LOI n° 2014-856 du 31 juillet 2014 relative à l'économie sociale et solidaire / Échéancier d'application](#))
10. Legea economiei sociale în Quebec /Canada, 2013 (<http://legisquebec.gouv.qc.ca/fr/ShowDoc/cs/E-1.1.1>)
11. Legea economiei sociale și solidare în Tunisia, n° 2020-30 , 30 iunie 2020
12. Proiect de lege privind orientarea economiei sociale și solidare în Senegal (Projet de loi d'orientation de l'ESS, 2021)
13. <https://institut-economie-circulaire.fr/economie-circulaire/>
14. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/circular-economy/indicators/monitoring-framework>

Va multumesc pentru atentie!

